

KIELITAITO ON AMMATTITAITOA

Katsaus kielten opetukseen ja vieraskielisiin
opiskelijoihin ammatillisessa koulutuksessa

Petri Lempinen ja Satu Ågren

Sisällys

Keskeiset viestit	2
Näin kysely tehtiin	2
1 Vieraat kielet ammatillisessa koulutuksessa	3
2 Englanti yleisimmin tarjottu vieras kieli	3
3 Valinnaiskielten opiskelu vähäistä.....	5
4 Yhteistyö tärkeää kielten opetuksessa	6
5 Vieraiden kielten tarjonnan kehitys vuosina 2012-2017.....	7
Kielivalikoima laajentunut joka neljännessä oppilaitoksessa	7
Kiinnostus muihin kuin englannin kieleen vähäistä	9
Rahoitusleikkaukset syynä kielivalikoiman supistumiseen	9
6 Kielitaitoa työelämän tarpeisiin.....	10
7 Vieraskielisten opiskelijoiden määrä kasvussa	10
Suomi toisena kielenä.....	11
Lähteet.....	12

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry 2017.

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry on 85 koulutuksen järjestäjän valtakunnallinen järjestö, jonka jäsenet kouluttavat 94 prosenttia kaikista ammattiin opiskelevista.

www.amke.fi

Keskeiset viestit

Englannin kielen vahva asema Suomessa näkyy myös ammatillisessa koulutuksessa. Englanti on yleisimmin tarjottu ja opiskeltu vieras kieli. Useimmat oppilaitokset tarjoavat muitakin kieliä, koska kielitaitovaatimukset ovat kasvaneet ja monipuolistuneet työelämässä.

Muita kieliä (mm. saksa, venäjä, espanja, ranska) valitaan vähän, vaikka niiden osaamiselle olisi työelämässä kysyntää. Opiskelijoiden yksilöllisiin tarpeisiin voidaan vastata, koska enemmistö ammatillisen koulutuksen järjestäjistä tekee muiden oppilaitosten kanssa yhteistyötä kielten opetuksen järjestämisessä.

Merkittävä motivaatiotekijä kieliopintoihin on kansainvälinen opiskelijavaihto ja työssäoppiminen. Vuosittain yli 6 000 ammatillisen koulutuksen opiskelijaa osallistuu ulkomaanjaksolle ja oppilaitokset tarjoavat englannin lisäksi kohdemaiden kieliä. Kieliopinnot ovat tärkeitä myös korkeakouluopintoihin tähtääville opiskelijoille. Kaikkiin tutkintoihin sisältyy valinnaisia opintoja, mikä mahdollistaa kielipainotteisen opintopolun.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkausten vaikutukset ulottuvat kielten opetukseen. Osa oppilaitoksista on joutunut supistamaan kielitarjontaansa ja kasvattamaan valinnaisten kielten ryhmien vähimmäisopiskelijamäärää.

Suomi toisena kielenä on noussut englannin rinnalla tärkeimmäksi vieraaksi kieleksi, kun ammatillinen koulutus on tärkein koulutusväylä vieraskielisille ja maahanmuuttajataustaisille. Vieraskielisten osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijoista lähestyy kymmentä prosenttia. Heistä iso osa on syntynyt ja käynyt koko perusopetuksen Suomessa.

Vieraskieliset opiskelijat muodostavat suuren osaamispotentiaalin monipuolista kielitaitoa edellyttävälle työelämälle. Kotimaisten kielten jälkeen ammatillisessa koulutuksessa on eniten venäjän, viron, somalin, arabian ja thain kielisiä. Vuonna 2015 aloittaneilta ammatillisen koulutuksen opiskelijoilta tilastoitiin yli 100 eri äidinkieltä.

Ammatillisen koulutuksen kielivaranto muodostuu vieraiden kielten opetuksesta ja vieraskielisten opiskelijoiden äidinkielten sekä suomen ja ruotsin kielen taidosta.

Näin kysely tehtiin

Ammattiosaamisen kehittämissyhdystys AMKE ry teki kesällä 2017 kyselyn kielten opetuksesta ammatillisessa koulutuksessa. Selvityksessä kysyttiin kielten opetuksen tarjonnasta ammatillisissa oppilaitoksissa, yhteistyötahoista vieraiden kielten opetuksen järjestämisessä sekä kielten tarjonnan kehityksestä vuosina 2012-2017. Tavoitteena oli saada tietoa ammatillisesta koulutuksesta ja sen tuottamasta osaamisesta.

Otoksessa oli mukana 50 koulutuksen järjestäjää, jotka ovat AMKEN jäseniä. Vastaukset saatiin 37 koulutuksen järjestäjältä eli vastausaktiivisuus kyselyyn oli 70 prosenttia. Vastaajajoukko muodostaa noin neljäsosan kaikista ammatillisen koulutuksen järjestäjistä.

Katsaukseen saatiin myös Tilastokeskukselta tietoa ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kielivalinnoista.

1 Vieraat kielet ammatillisessa koulutuksessa

Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä sisältäen 35 osaamispistettä yhteisiä tutkinnon osia. Osana ammatillisten tutkintojen uudistamista myös yhteisiä tutkinnon osia arvioidaan uudelleen. Jatkossakin yhteisiin tutkinnon osiin kuuluva viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen sisältää kielten opetuksen. Valmisteilla olevan esityksen mukaan pakollinen äidinkielen laajuus on 4 osaamispistettä. Toisen kotimaisen kielen ruotsin laajuus on suomenkielisille 1 osaamispiste ja suomen kielen laajuus ruotsinkielisille 2 osaamispistettä.

Pakollinen viestintä- ja vuorovaikutus vieraalla kielellä on 3 osaamispistettä. Lisäksi opiskelijalla on mahdollisuus ottaa valinnaisia kieliopintoja kotimaisissa ja vieraissa kielissä. Yhteisiin tutkinnon osiin sisältyy 9 osaamispistettä valinnaisia osaamistavoitteita, mikä mahdollistaa opiskelijalle kielipainotteiset valinnat.

Vieraiden kielten oppimiseen liittyviä tavoitteita voi olla myös ammatillisissa tutkinnon osissa, mikäli ammattialalla toimiminen vaatii kielitaitoa.

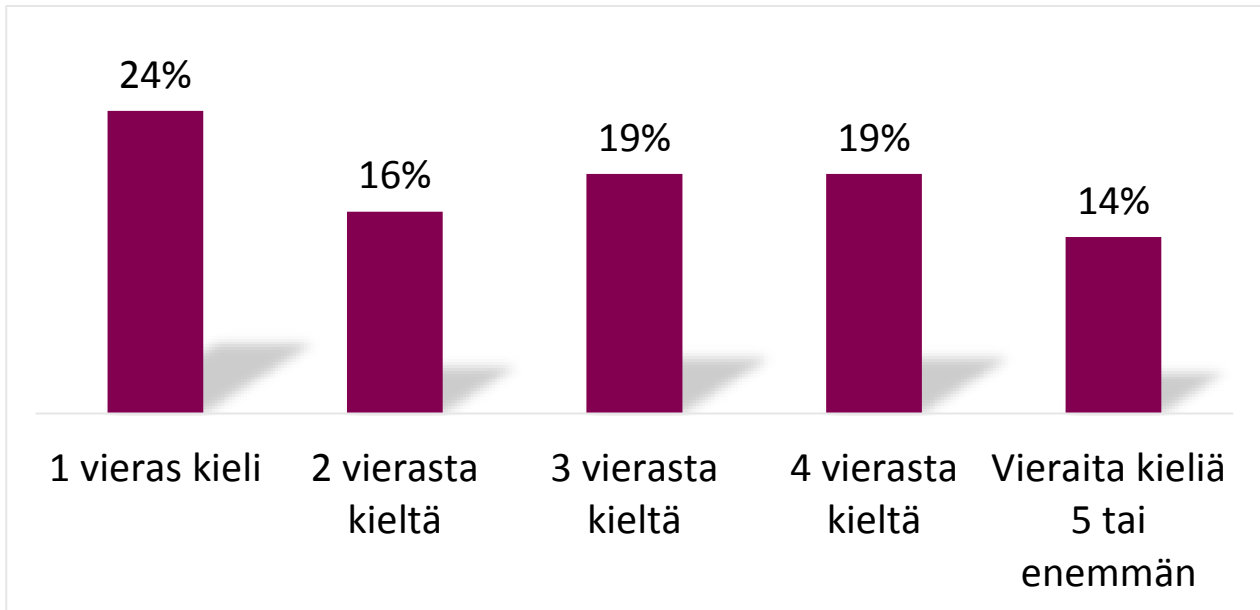
Ammatti- ja erikoisammattitutkintoon ei sisälly yhteisiä tutkinnon osia. Ammatti- ja erikoisammattitutkintoa suorittavat voivat kuitenkin suorittaa yhteisiä tutkinnon osia erillisinä tutkinnon osina, jos se katsotaan tarpeelliseksi henkilökohtaistamisen yhteydessä.

2 Englanti yleisimmin tarjottu vieras kieli

Kaikissa kyselyyn vastanneissa oppilaitoksissa voi opiskella englantia. Tämä tarkoittaa, että englanti on ammatillisissa oppilaitoksissa yleisimmin tarjottu vieras kieli. Tilanne on samanlainen kuin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Ainoana vieraana kielenä englantia tarjosi noin joka neljäs vastaaja.

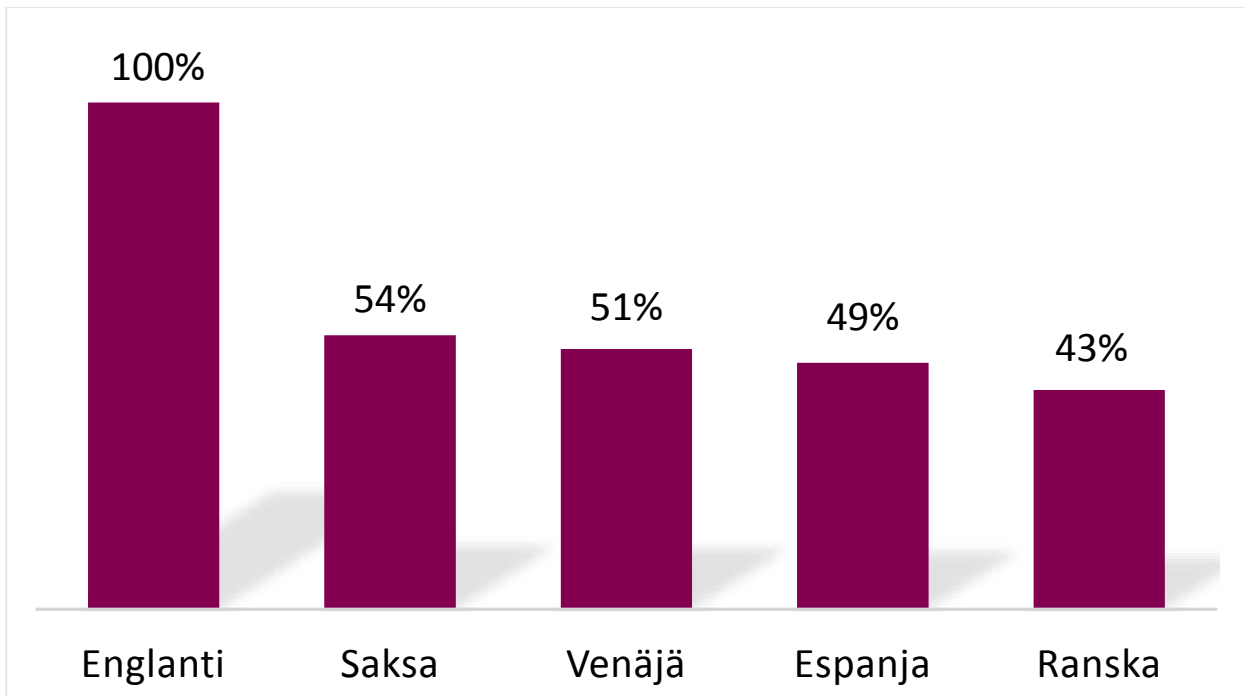
Englannin lisäksi vastaajista 76 prosenttia tarjosi myös muita vieraita kieliä. Lähes joka viidennessä oppilaitoksessa oli valittavana 3-4 vierasta kieltä. Erityisesti harvinaisten kielten opetuksessa yhteistyötä tehdään muiden oppilaitosten kanssa.

Saksa oli englannin jälkeen yleisimmin tarjottu vieras kieli ammatillisissa oppilaitoksissa. Sitä tarjosi 54 prosenttia kyselyyn vastanneista. Venäjää ja espanjaa tarjosi noin puolet ja ranskaa 43 prosenttia oppilaitoksista. Yksittäiset oppilaitokset tarjoavat muun muassa italian, hollannin, puolan, portugalin ja japanin kielen opintoja. Kiinan kieltä voi opiskella yhdessä vastaajaoppilaitoksessa.

*Kuvio 1 Kielivalikoiman laajuus ammatillisissa oppilaitoksissa. (Luvut eivät sisällä kotimaisia kieliä).
LÄHDE: AMKE*

Vastaajien mukaan vieraiden kielten kysynnässä on runsaasti vuotuista vaihtelua. Ryhmiä ei aina synny vähäisen kysynnän takia, vaikka valmiudet opetuksen järjestämiseen olisivat olemassa. Muun muassa kansainväliseen vaihtoon lähtevien määrä ja kohdemaat sekä jatko-opintoihin tähtäävien tarpeet vaikuttavat vieraiden kielten kysyntään.

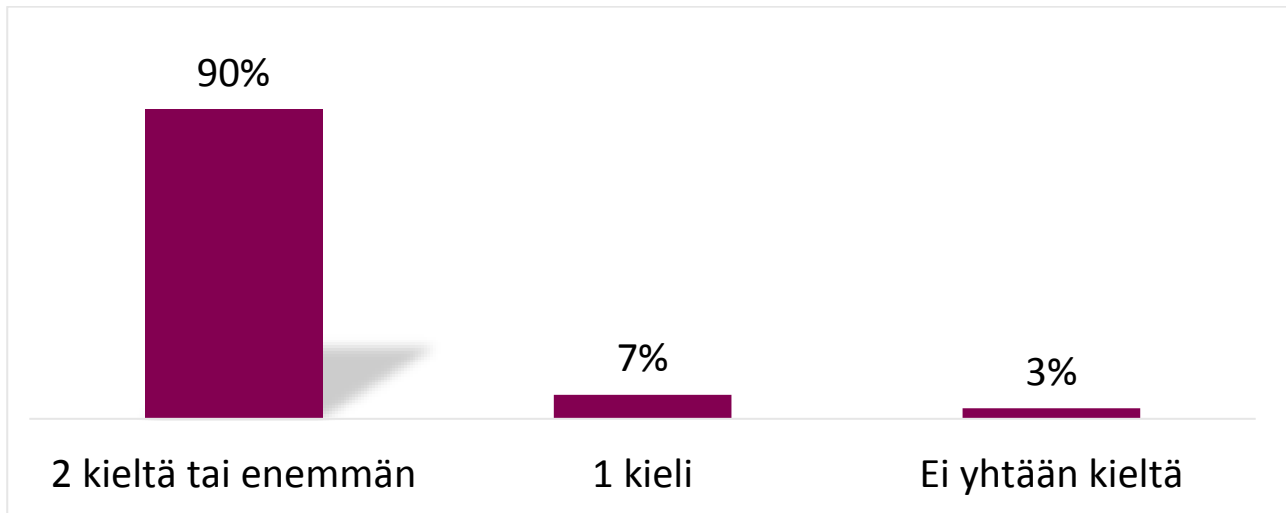

Kuvio 2 Kielten opetuksen tarjonta ammatillisissa oppilaitoksissa LÄHDE: AMKE

3 Valinnaiskielten opiskelu vähäistä

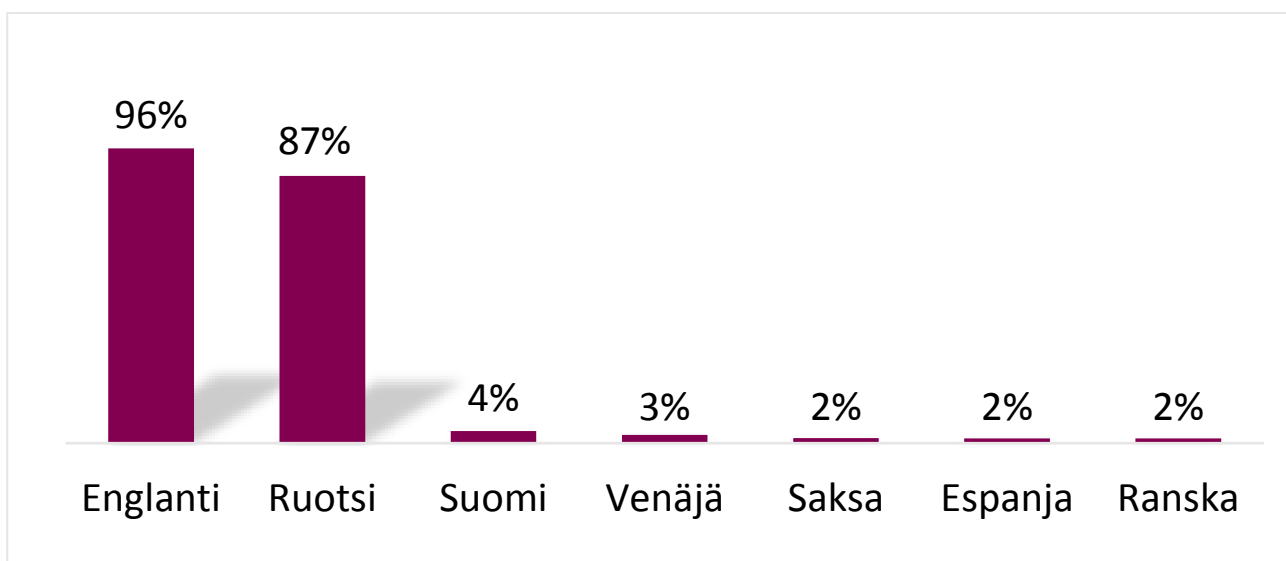
Tilastokeskuksen/Eurostatin mukaan ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 90 prosenttia opiskeli kahta tai useampaa kieltä lukuvuonna 2014-2015. Opiskelijaa kohden vieraita kieliä Suomessa ammattiin opiskelevalla oli 1,9, kun muissa EU-maissa vastaava luku oli 1,1. Ero selittyy toisen kotimaisen kielen opinnoilla.

Pakollista toista kotimaista kieltä ruotsia opiskeli 87 prosenttia ja suomea 4 prosenttia opiskelijoista. Yhtä kieltä opiskeli 7 prosenttia opiskelijoista. Opiskelijoista 3 prosenttia ei opiskellut yhtään kieltä. (Tilastokeskus ja Eurostat.)

Kuvio 3 Opiskeltujen kielten lukumäärä ammatillisissa oppilaitoksissa lukuvuonna 2014-2015 LÄHDE: Tilastokeskus ja Eurostat

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 96 prosenttia opiskeli englantia lukuvuonna 2014 - 2015. Venäjän kieltä opiskeli 3 prosenttia, saksaa, espanjaa ja ranskaa 2 prosenttia opiskelijoista. Tiedot koskevat opetussuunnitelmaperusteista oppilaitosmuotoista koulutusta. (Tilastokeskus ja Eurostat.)

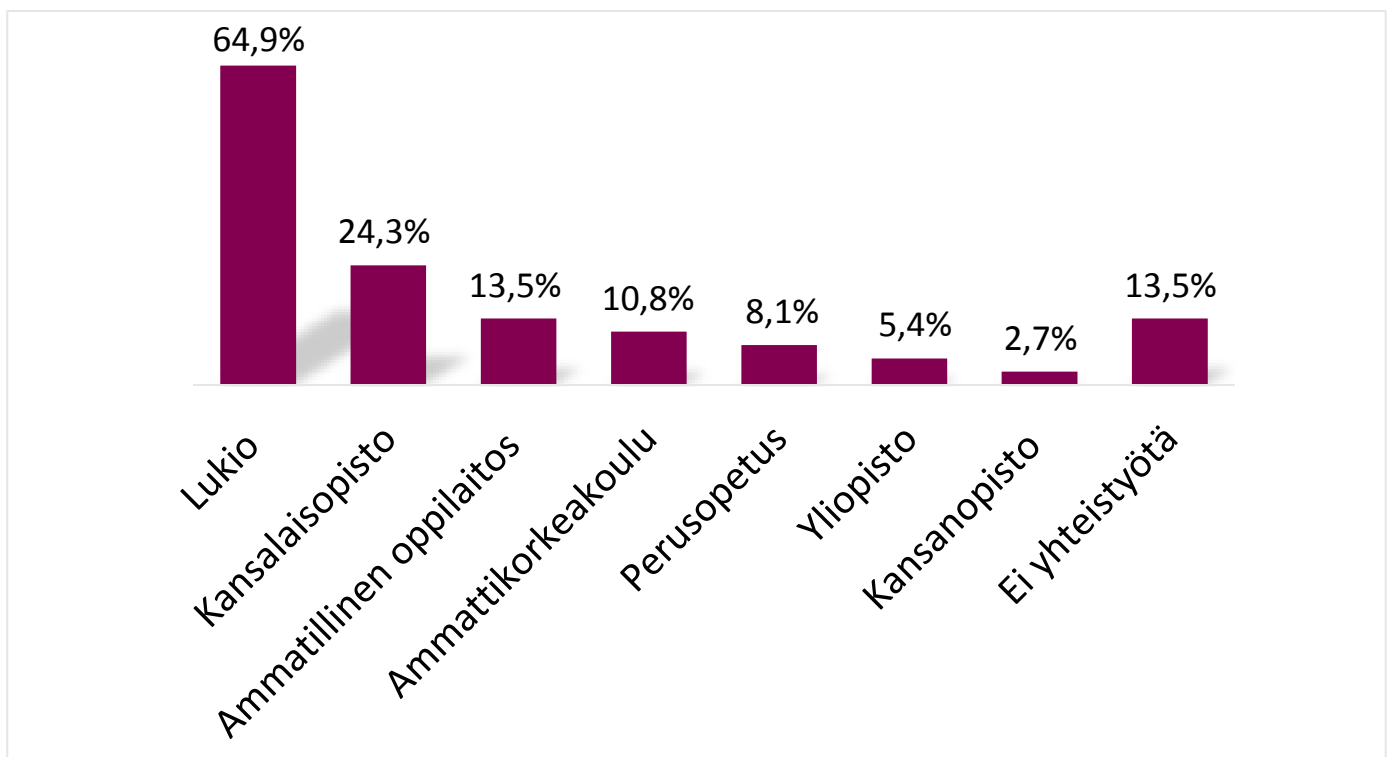

Kuvio 4 Ammatillisissa oppilaitoksissa opiskellut kielet lukuvuonna 2014-2015 LÄHDE: Tilastokeskus ja Eurostat

4 Yhteistyö tärkeää kielten opetuksessa

Kyselyyn vastanneista ammatillisista oppilaitoksista 86 prosenttia teki kielten opetuksen järjestämisessä yhteistyötä muiden oppilaitosten kanssa. Tämä on tärkeää erityisesti harvinaisten kielten opetuksessa. Koska harvinaisia kieliä valitaan melko vähän ja valinnoissa esiintyy huomattavaa vuotuista vaihtelua, ei ammatillisten oppilaitosten ole taloudellisesti mahdollista järjestää itse niiden opetusta. Yhteistyö muiden oppilaitosten kanssa turvaa opiskelijoiden yksilölliset opintopolut.

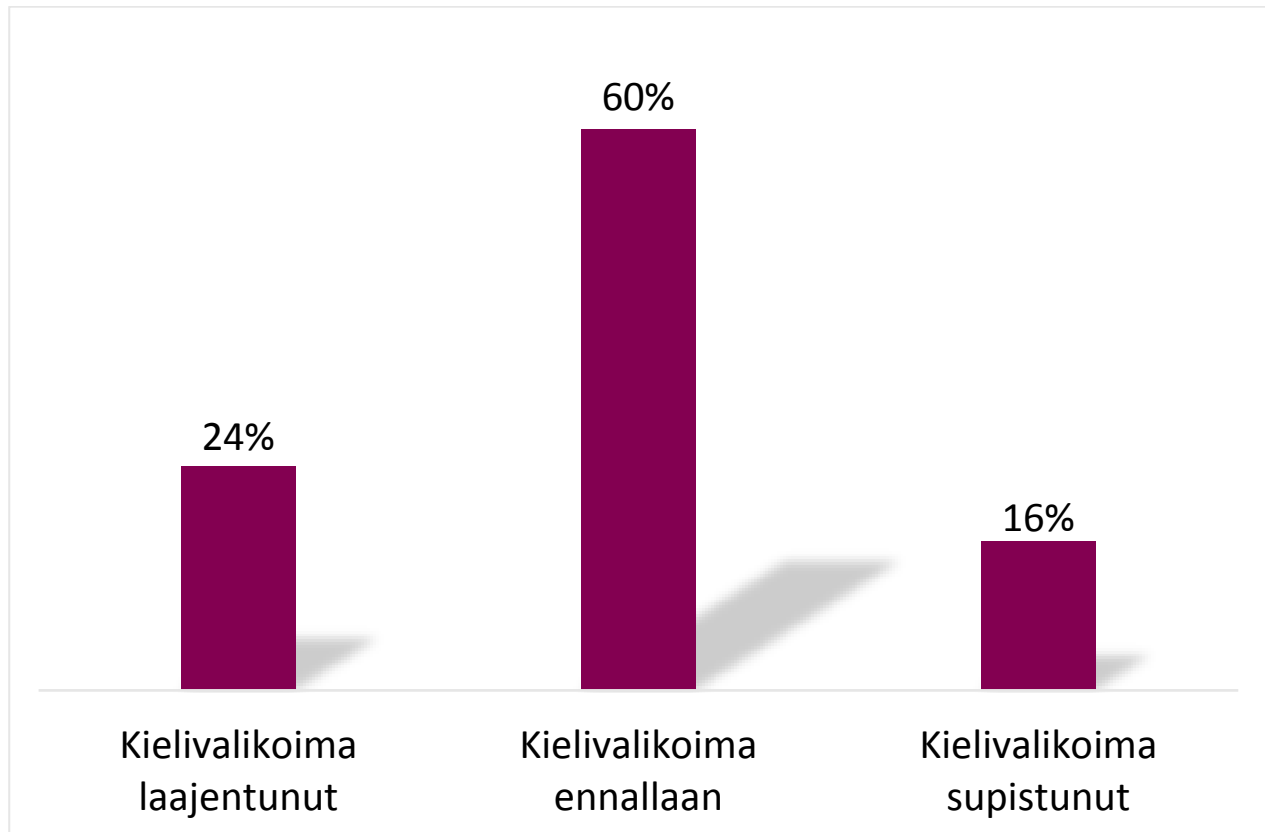
Yleisintä yhteistyö oli lukioiden kanssa. Vastaajista 65 prosenttia teki lukioiden kanssa kielten opetuksen järjestämiseen liittyvää yhteistyötä. Kansalaisopistojen kanssa yhteistyötä teki lähes joka neljäs ja ammattikorkeakoulujen kanssa 11 prosenttia. Muiden ammatillisten oppilaitosten kanssa yhteistyötä kielten opetuksen järjestämisessä teki 14 prosenttia vastaajista.

Kuvio 5 Ammatillisen koulutuksen yhteistyötahot kielten opetuksen järjestämisessä LÄHDE: AMKE

5 Vieraiden kielten tarjonnan kehitys vuosina 2012-2017

Ammatillisilta oppilaitoksilta kysyttiin vieraiden kielten tarjonnan kehityksestä vuosien 2012–2017 välillä. Vastaajaoppilaitoksista 24 prosenttia ilmoitti, että kielivalikoima oli laajentunut. Ennallaan vieraiden kielten tarjonnan ilmoitti oppilaitoksissa pysyneen 62 prosenttia ja vähentyneen 16 prosenttia vastaajista.

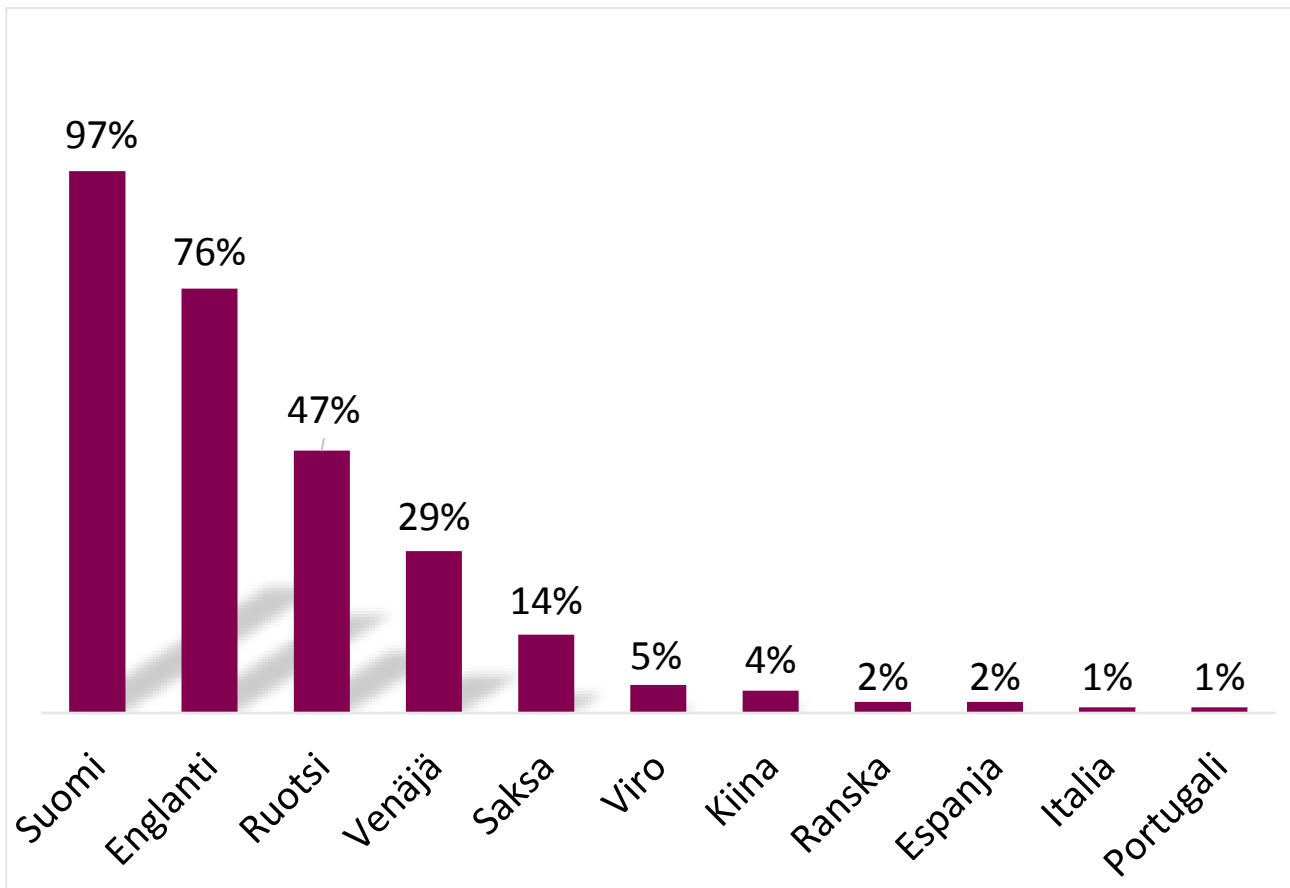

Kuvio 6 Vieraiden kielten tarjonnan kehitys vuosina 2012-2017 LÄHDE: AMKE

Kielivalikoima laajentunut joka neljännessä oppilaitoksessa

Lähes joka neljännessä vastaajaoppilaitoksessa kielivalikoima oli laajentunut vuosien 2012-2017 välillä. Keskeisimmät syyt kasvuun olivat työelämän osaamistarpeiden muutos ja opiskelijoiden kansainvälinen liikkuvuus. Työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen on keskeinen syy kielivalikoiman laajentumiseen ammatillisissa oppilaitoksissa. Kielitaitotarpeet ovat monipuolistuneet yrityksissä toimintaympäristön ja liiketoiminnan kansainvälistyessä. Kielitaidosta on tullut yksi työelämän avaintaito.

EK:n selvityksen (2014) mukaan yrityksissä eniten käytettyjä kieliä ovat suomen lisäksi englanti, ruotsi ja venäjä. Englannin kielen taitoa edellytetään jo kaikissa tehtävissä ja useampia vieraita kieliä osaaville on kasvava kysyntä työelämässä. Erityisesti venäjän kielen osaamistarve on nousussa.

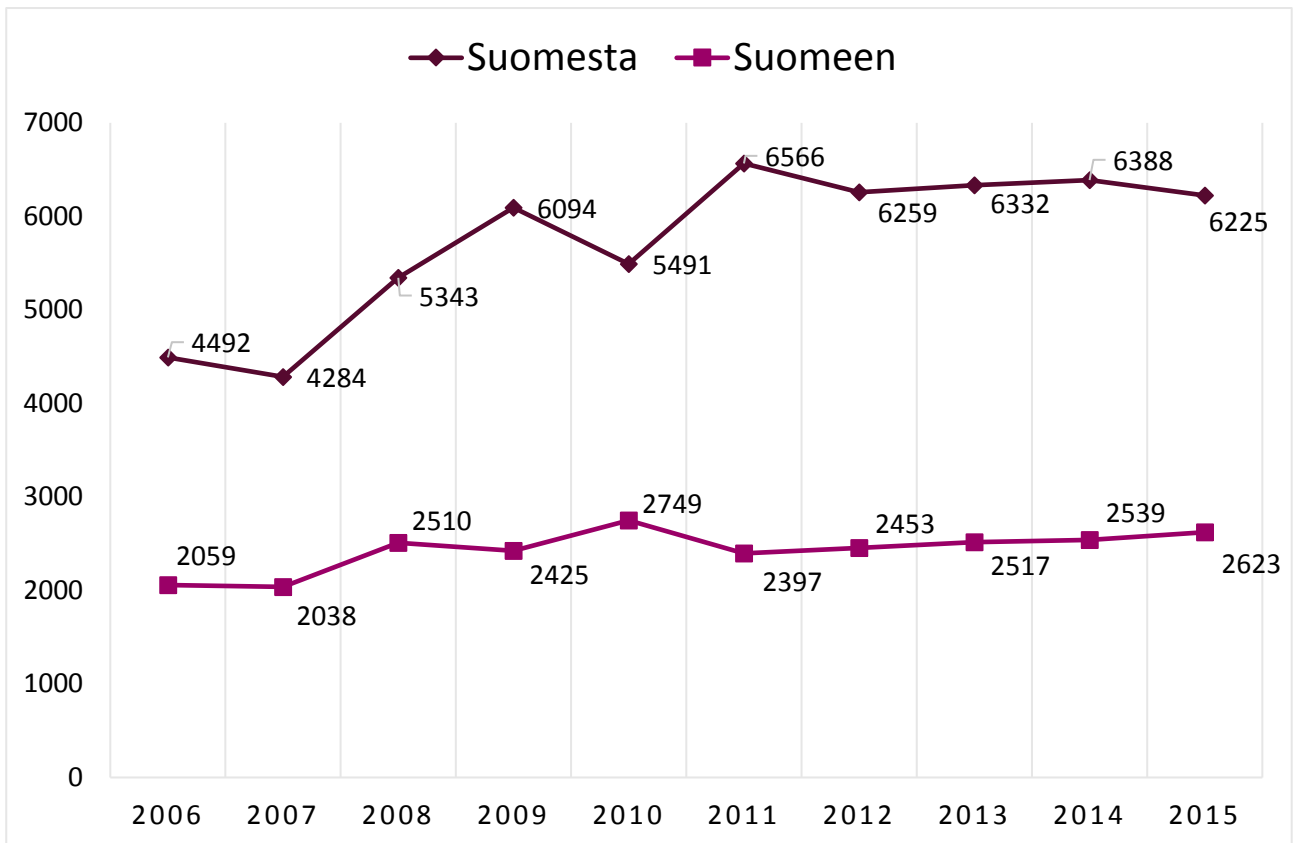
Kuvio 7 Käytetyimmät kielet yrityksissä LÄHDE: EK 2013

Opiskelijoiden kansainvälisen liikkuvuuden kasvu on lisännyt vieraiden kielten opetustarjontaa ammatillisissa oppilaitoksissa. Kansainvälisen vaihdon on todettu lisäävän selvästi opiskelijoiden motivaatiota opiskella vieraita kieliä.

Kansainväliseen vaihtoon lähteville opiskelijoille tarjotaan yleensä kohdemaan kielen intensiiviopetusta sekä perehdytystä kulttuuriin ja tapoihin. Tämä on tärkeää ulkomaan jakson onnistumisen varmistamiseksi. Vieraiden kielten opetusta järjestetään tarvelähtöisesti, koska kohdemaat ja ulkomaille lähtevien määrä vaihtelevat vuosittain.

Kansainvälinen liikkuvuus ammatillisessa koulutuksessa on pysynyt viime vuosina melko vakiintuneella tasolla, ilmenee CIMOn (2016) tilastoista. Suomesta lähti vuonna 2015 pitkäkestoiselle, vähintään 2 viikkoa kestäväälle ulkomaanjaksolle 3 506 ammatillisen koulutuksen opiskelijaa (7,5 prosenttia aloittaneista), mikä oli 4,6 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Pitkäkestoisen ulkomaanjakson tarkoituksena oli useimmiten työssäoppiminen ja sen keskimääräinen kesto oli kuusi viikkoa. Lyhytkestoiselle, alle 2 viikkoa kestäväälle ulkomaanjaksolle lähti 2 719 opiskelijaa (5,8 prosenttia aloittaneista), mikä oli 10,5 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Eniten kansainväliseen vaihtoon lähtivät sosiaali- ja terveysalan, hotelli- ja ravintola-alan sekä liiketalouden perustutkinto-opiskelijat. Suomalaisopiskelijoiden liikkuvuuden yleisimmät kohdemaat olivat Espanja, Ruotsi, Viro, Saksa ja Iso-Britannia.

Kuvio 8 Opiskelijaliikkuvuuden kehitys 2006–2015 LÄHDE: CIMO 2016

Kiinnostus muihin kuin englannin kieleen vähäistä

Kyselyyn vastanneista ammatillisista oppilaitoksista 62 prosenttia ilmoitti tarjonnan pysyneen ennallaan vuosina 2012-2017.

Tarjonta on vakiintunut nykyisen kaltaiseksi, koska kysyntää muille kielille ei ole ollut tai se on ollut vähäistä. Ammatillisessa koulutuksessa näkyy sama kehitys kuin perusopetuksessa ja lukiassa. Kielivalinnat ovat yksipuolistuneet, koska valtaosa opiskelijoista valitsee vieraaksi kieleksi englannin. Halukkuus opiskella englannin lisäksi muita vieraita kieliä on vähentynyt.

Rahoitusleikkaukset syynä kielivalikoiman supistumiseen

Ammatillisen koulutuksen rahoituksesta on leikattu vuoden 2012 jälkeen 17 prosenttia. Koulutuksen järjestäjät ovat joutuneet karsimaan rajusti kustannuksia ja niiden vaikutukset ulottuvat myös kielten opetukseen.

Kyselyyn vastanneista ammatillisista oppilaitoksista 16 prosenttia ilmoitti tarjonnan supistuneen vuosina 2012-2017. Ammatilliseen koulutukseen kohdistuneet rahoitusleikkaukset ovat tärkein syy kielivalikoiman supistumiseen. Säästötoimenpiteiden seurauksena tarjotaan vain englantia ja harvinaisten kielten opetuksen tarjonnasta on luovuttu. Myös ryhmäkokojen vähimmäisopiskelijamäärää on kasvatettu, mikä on niin ikään vaikuttanut harvinaisten kielten tarjontaan.

6 Kielitaitoa työelämän tarpeisiin

Kielitaidon merkitys työelämässä kasvaa jatkuvasti. Englannin kielen taito on jo välttämätön perustaito. Yritysten viestinä on, että englannin osaaminen ei kuitenkaan yksin riitä. Työelämässä on kasvava tarve henkilöille, jotka osaavat useampia vieraita kieliä. Ammatillinen koulutus ei saa jäädä tässä jälkeen muusta koulutuksesta. Kielitaito on tärkeä osa ammatillista osaamista.

Vastaajien mukaan kielten opetuksen menetelmiä tulisi ajanmukaistaa. Oppiminen tulisi integroida vahvemmin ammatillisiin tutkinnon osiin. SUKOLin (2015) selvityksestä ilmenee, että tämä on vielä melko harvinaista. Käytännönläheinen, omaan alaan ja ammattiin kytkeytyvä kielten opiskelu koetaan motivoivaksi ammatillisessa koulutuksessa.

On tärkeää mahdollistaa opiskelijoille innostavia kielenkäyttötilanteita ja rohkaista heitä vieraiden kielten puhumiseen. Työpaikalla tapahtuva oppiminen, vierailut ja oppilaitoksen eri tapahtumat tarjoavat hyviä tilaisuuksia vuorovaikutustaitojen harjaannuttamiseen. Kansainvälinen opiskelijavaihto avaa ammatillisen koulutuksen opiskelijoille mahdollisuuden oppia kieliä ja tutustua erilaisiin kulttuureihin. Asiakaspalvelijan venäjä ja saksa -kurssit mainittiin toimivina esimerkkeinä käytännönläheisistä kieliopinnoista.

Tieto- ja viestinteknologian hyödyntäminen on luontevaa kielten oppimisessa. Kieliopinnojen järjestäminen verkko-oppimisympäristöissä tarjoaa mahdollisuuksia kielitarjonnan laajentamiseen ja yksilöllisten opintopolkujen toteuttamiseen.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kielten osaamisen lähtötaso on hyvin vaihteleva. Koulutukseen tulee opiskelijoita, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen hyvällä opintomenestyksellä. Osa on käynyt lukion. Toisilla on taas hyvin heikko perusopetuksen päättötodistus tai kielten opiskelusta on kulunut useita vuosia.

Henkilökohtaistaminen on kielten opiskelussa keskeistä. Tutkintojen perusteisiin, erityisesti yhteisiin tutkinnon osiin sisältyvä valinnaisuus mahdollistaa kielipainotteisen opintopolun niille, joilla on motivaatiota opiskella kieliä. Kiinnostus kielten opiskeluun syntyy jo perusopetuksen aikana.

7 Vieraskielisten opiskelijoiden määrä kasvussa

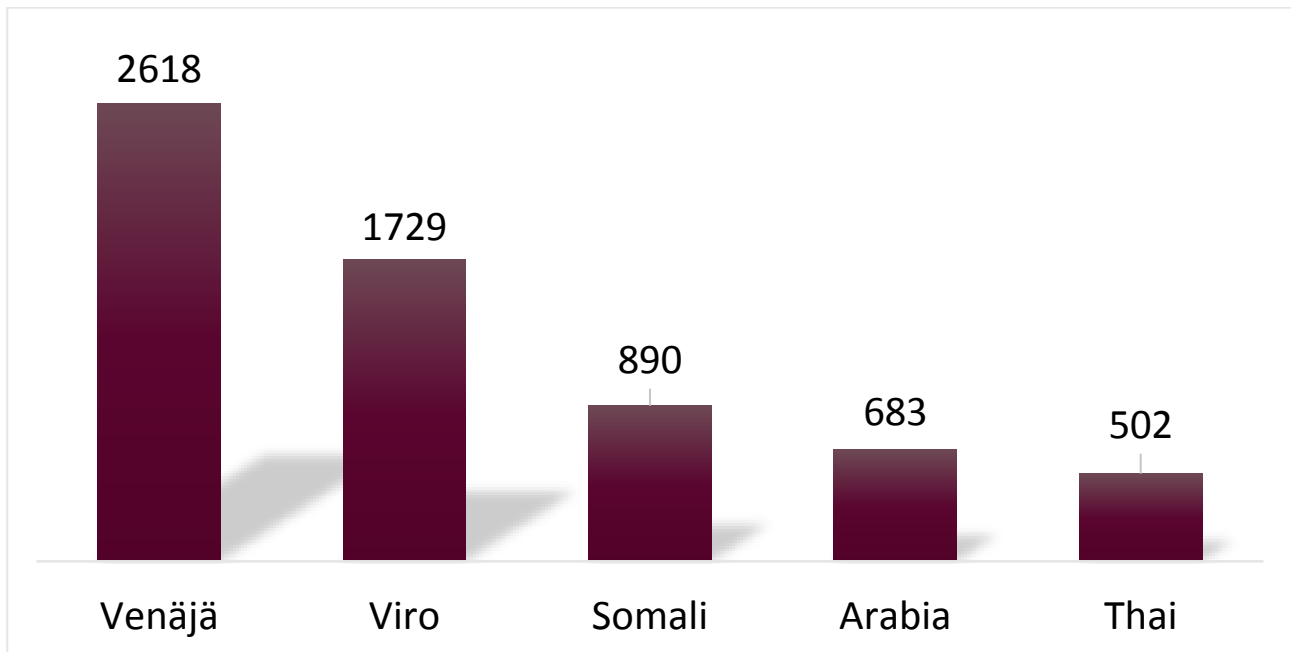
Ammatillinen koulutus on maahanmuuttajataustaisille suosituin perusopetuksen jälkeinen opintoväylä. Toisen asteen koulutuksessa ulkomailla syntyneistä 86 prosenttia ja vieraskielisistä 83 prosenttia on ammatillisessa koulutuksessa vähemmistön opiskellessa lukiossa. (Piiroinen 2017.)

Vuonna 2015 kaikista uusista vieraskielisistä tutkinto-opiskelijoista 55 prosenttia aloitti ammatillisessa koulutuksessa. Muut jakautuivat lukioihin ja korkeakouluihin. Kaikkiaan ammatillisessa koulutuksessa aloitti tuolloin 10 050 vieraskielistä tutkinto-opiskelijaa. Heistä yli puolet opiskelee Uudellamaalla, mihin maahanmuuttajaväestökin on keskittynyt. (Vipunen, luvuissa on mukana omaehtoinen ja työvoimakoulutus.)

Maahanmuuttajaoppilas voi hakeutua myös ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen. Vuonna 2016 koulutukseen hyväksyttiin 1 412 vieraskielistä opiskelijaa. Hakijoita oli 2 138. Hyväksytyjen opiskelijoiden määrä kasvoi 8 prosenttia vuodesta 2015 vuoteen 2016. (OKM 2017.)

Ulkomailla syntyneiden ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden määrä on noussut yli 50 prosenttia vuoden 2010 jälkeen. Vuonna 2015 ammattiin opiskelevista jo 26 600 eli yli 10 prosenttia oli syntynyt ulkomailla.

Vieraskielisten määrä nousi vuodesta 2010 vuoteen 2015 peräti 75 prosenttia. Vuonna 2015 heitä oli ammatillisessa koulutuksessa 24 600 eli 8,5 prosenttia kaikista opiskelijoista.

Kuvio 9 Ammatillisen koulutuksen viisi suurinta kieliryhmää vuonna 2015 LÄHDE: Vipunen

Vieraskieliset opiskelijat laajentavat ammatillisen koulutuksen kielivarantoa. Vuonna 2015 opinnot aloittaneista 2 618 puhui äidinkielenään venäjää, jonka jälkeen suurimmat kieliryhmät olivat viro 1 729, somali 890, arabia 683 ja thai 502. Vuoden 2010 jälkeen somalin- ja thainkielisten uusien opiskelijoiden määrä on kolminkertaistunut. Kaikkiaan opintonsa aloittaneet ilmoittivat yli 100 eri äidinkieltä. Lisäksi yli 400 opiskelijalla äidinkieli on tilastoitu tuntemattomaksi, mikä voi entisestään laajentaa kielivarantoa.

Suhteellisesti eniten vieraskielisiä opiskelijoita on matkailu-, ravitsemus- ja talousalalla (17 prosenttia). Määrällisesti eniten heitä on tekniikan ja liikenteen alalla, joka on opiskelijamäärältään suurin ala.

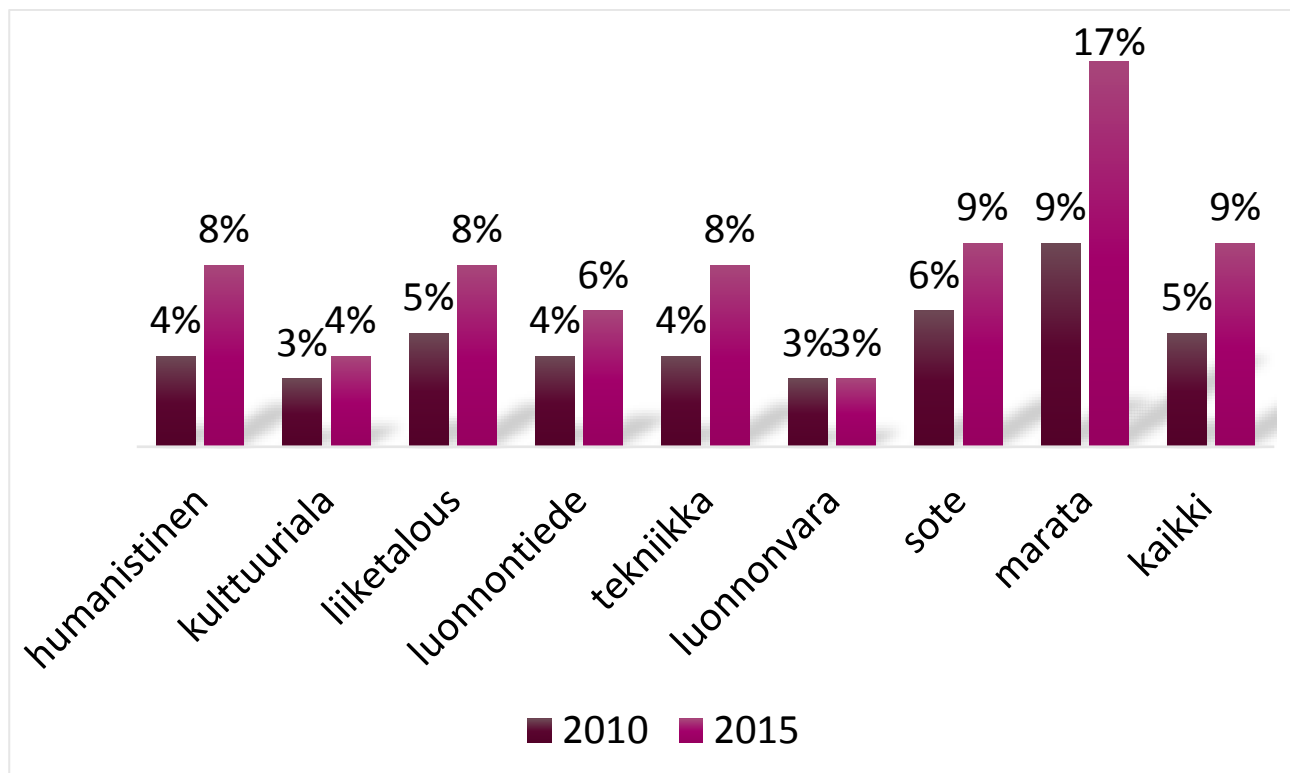
Suomi toisena kielenä

Kotikansainvälistyminen eli ulkomaalaistaustaisten ja vieraskielisten opiskelijoiden määrän voimakas kasvu on lisännyt ammatillisissa oppilaitoksissa suomi/ruotsi toisena kielenä -opetustarjontaa ja kysyntää. Suomi/ruotsi toisena kielenä -opetuksen tärkeys korostuu ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, jonka tavoitteena on muun muassa opiskeluvalmiuksien parantaminen.

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen kyselytutkimuksen mukaan vuosina 2012 ja 2013 noin 80 prosenttia kyselyyn vastanneista ammatillisista oppilaitoksista tarjosi suomi/ruotsi toisena kielenä -opetusta (Karvi 2016.)

Osa vieraskielisistä on syntynyt Suomessa ja osa on muuttanut Suomeen. Ammatillisessa koulutuksessa aloittaa vieraskielisiä, jotka ovat suorittaneet suomalaisen perusopetuksen. Mukana on myös opiskelijoista, joiden opintopolku Suomessa on alkanut kotouttamiskoulutuksista. Vieraskieliset osallistuvat suomen- tai ruotsinkieliseen ammatilliseen koulutukseen opiskellen suomea tai ruotsia toisena kielenä. Karvin (2016) mukaan perusopetuksessa puolet suomea toisena kielenä opiskelevista oli käynyt koko perusopetuksen Suomessa ja 40 prosenttia oli syntynyt Suomessa. Arvioinnin mukaan suomea toisena kielenä opiskelevien osaamisen tasoon vaikutti koulunkäyntiajan pituus Suomessa. Yläkoululuokilta ulkomailta tulleet menestyivät heikommin kuin koko perusopetuksen Suomessa käyneet.

Ammatillisen koulutuksen kielitaitovaatimukset ovat muuttumassa. Tutkinto-opiskelijoilta edellytetään vielä B.1.1 -tason suomen tai ruotsin kielen taito ja valmentavassa koulutuksessa suositellaan edellytettäväksi A.2.2 -tason kielitaitoa. Kielitaitovaatimuksista luovutaan osana ammatillisen koulutuksen reformia, jotta ne eivät muodostuisi esteeksi koulutukselle ja siten lisäisi maahanmuuttajan riskiä jäädä työelämän ulkopuolelle. Perusopetuksessa B1.1 -tason alapuolelle jää maahanmuuttajataustaisista oppilaista 13 prosenttia. Kotoutumiskoulutuksen opiskelijoista tämän tason alle jää 75 prosenttia. (OKM 2017.)

Kuvio 10 Vieraskielisten opiskelijoiden osuus eri aloilla vuosina 2010 ja 2015 LÄHDE: Vipunen

Lähteet

Elinkeinoelämän keskusliitto EK (2014) Kielitaito on kilpailuetu

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO (2016) Kansainvälinen liikkuvuus ammatillisessa koulutuksessa 2015

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Karvi (2016) Suomi toisena kielenä (S2) -oppimäärän oppimistulokset perusopetuksen 9. vuosiluokalla 2015.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2017 Maahanmuuttajien koulutuspolut ja integrointi – kipupisteet ja toimenpide-esitykset II. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2017:5

Piironen Kaisu (2017) Kielivaranto keskuudessamme – vieraskieliset opiskelijat tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Vipunen – opetushallinnon tilastopalvelu

Suomen kieltenopettajien liitto SUKOL ry (2016) Ammatillisen 2. asteen kyselyn tulokset